

[Aksel Møller.]

virksomheds Principper og Regler mobiliseres imod os. Jeg ved ogsaa udmærket vel, af hvilken Karakter Vanskelighederne er, men jeg har altsaa alligevel ment, at vi maatte stille et Forslag i den Retning, fordi det forekommer mig, at Livet her har formet sig paa en anden Maade end Forsikringsvæsenet; Livet har ganske simpelt paaført saa og saa mange Borgere her i Landet Tab, der undertiden har været af uaaadelig stort Omfang i Forhold til deres Evner. Jeg regner derfor ikke med, at vi kan naa til et Resultat, saa vi kan give en eksakt Eftererstatning. Jeg stiller mig ikke højere Maal, end, at vi maaske kunde naa til det Resultat, at vi kunde yde en Billigheds'erstatning, gjort op efter Regler, som Udvalget og den høje Regering kunde enes om, en Erstatning, som altsaa i Virkeligheden maatte bygge paa en efterfølgende Behandling i Tilfælde, hvor Folk gjorde deres Tab op, saaledes at de var væsentlig større end den Erstatning, de havde modtaget, idet der jo kun kan være Tale om, at et væsentligt Tab kan interessere i den Forbindelse, jeg her har nævnt. Jeg vilde mene, at det ikke skulde være saa ganske umuligt et Øjeblik at se bort fra al den Forsikringslærdom, som det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen jo er i Besiddelse af efter et langt Livs Arbejde i umiddelbar Forbindelse med Forsikringsvæsenet her i Landet. (*J. Chr. Jensen*: Det er det, Loven er bygget paa!). Ja, men Loven er bygget paa en Tid, hvis Forløb vi ikke kendte. I Dag, hvor vi staar ved denne Lovgivnings Afvikling, kender vi den Tid, den har virket i og virket for, og saa har vi Lov til at kunne se dens Svagheder og paapege dem, saa har vi Lov til at udfylde de Savn, som Loven ikke kunde forudse, og i det hele taget Lov til at indrømme een Ting for os selv, nemlig, at da vi gik ind i denne Krig, betød Landsmandsskabets Begreb ikke det samme for os, som da vi gik ud af den, og hvis det er den nyttigste Lærdom, vi har faaet undervejs, skulde den vel ogsaa kunne hjælpe os til her at skabe en Ordning for dem, der var daarligst stillet.

Jeg ved ogsaa godt, at Tanken om at yde en Drifttabserstatning til de schalburgterede Virksomheder er en meget vanskelig Tanke at beskæftige sig med. Jeg hørte jo, at den højtærede Handelsminister vendte sig imod den, og jeg maa maaske have Lov til at sige, at den Drifttabserstatning, som den højtærede Handelsminister trøstede sig med, nemlig 3 pCt.-Erstatningen, beregnet af de schalburgterede Bygningers Brandforsikringsværdi, ikke staar i noget som helst

rimeligt Forhold til det, der er Tale om. Den løber i øvrigt kun, indtil man faar Erstatningerne udbetalt. Mange af disse Virksomheder har faaet Erstatninger udbetalt, for at de kunde skaffe sig andre Materialer, for at de kunde gaa i Gang med Opførelsen af nye Fabrikker, for at de kunde finde Husly i interimistiske Barakker — nogen Genopførelsespligt eksisterer jo ikke i Loven —, og i samme Øjeblik er 3 pCt.-Erstatningen selvfølgelig ophørt. Jeg tror derfor, det vil være rigtigt — og jeg takker dem, der har været velvillige over for denne Tanke —, at vi i et Udvalg ogsaa faar Lejlighed til at drøfte det.

Saa har jeg kun to enkelte Bemærkninger tilbage. Jeg synes, man maa være helt enig i, at det f. Eks. har været urimeligt af Staten at forlange Told for de Maskiner, der er blevet importeret til Erstatning for de schalburgterede. Jeg er overbevist om, at alene det, at man fra dette høje Tings Side viste, at man var villig til at sørge for, at det gøres om, vilde være et Tegn paa, at man i alt Fald ikke vilde lade fuldstændig haant om den Stilling, disse Virksomheder er kommet i.

Endelig er der det Spørgsmaal, som jeg tror vil blive afgørende for, i hvilken Udstrækning det hele kan klares ved Forhandlingerne i et Udvalg, nemlig Spørgsmaalet om Statens Mulighed for at træde ind. Om den sagde den højtærede Indenrigsminister, at det var ikke hans Sag at afvise et Forslag, der krævede Penge af Statskassen; det var den højtærede Finansministers. Jeg er glad for den Maade, hvorpaa den højtærede Indenrigsminister har udtrykt sig i denne Forbindelse; det tyder paa Velvilje over for Tanken. Og jeg kan da ikke se rettere end, at hvis man vil dette, maa der ogsaa være Mulighed for samtidig gennem Optagelse af Statslaan at sikre, at Landets Pengepolitik ikke bringes ud af Balance ved, at saa og saa mange Millioner slippes løs, og til en saadan Politik er det, jeg gerne vil medvirke.

Jeg vil til Slut tilføje, at det er min Hensigt ved Forhandlingens Afslutning at foreslaa, at Sagens Behandling standses, og at en Henviisning til Udvalg finder Sted.

Indenrigsministeren (Kjær): Det fremførte giver mig ikke Anledning til mange Bemærkninger, men der er dog enkelte Ting, som jeg skal sige et Par Ord om.

Jeg er noget forundret over det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensens Stilling. Det ærede Medlem siger, at ingen kunde vide noget paa dette Omraade i 1939, og det er naturligvis rigtigt. Men det ærede Medlem